

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia Latina - Cod. Aug. perg. 154

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Epistola ad Romanos

[urn:nbn:de:bsz:31-42065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-42065)

et ipso ore quo paulo an ob nece adu
 sarion dno cantuatis simulachra
 uob si ppositis. Et illis ocul quibz
 dm in nube ul igne aspice solebatis
 simulachri intuebant. **M**anna qd
 uob fastidio fuit. et semp in deserto
 dnm mirumurastis. ad egyptum
 inde uos manu ualida eiecit redire
 cupientes. **Q**uid plura? Ita pces ue
 stri cred pucatione dm irritant
 ut omis in hemo mozerent. nec plu
 ex senioribz eoz qm duo hoies tra
 remissionis itent. **I**n quid antiq
 replicant? cu etia si minime illa fe
 cissetis. de hoc solo nemo uos digno
 nemia iudicaret qd dnm xpm pha
 rism semp uob uocabz remissum.
 n solum suscipe uoluitis. si etiam
 morte pessima permittis. **Q**ue nos
 ut cognouim? statim credidim? cu
 nob de eo an n fuit pdictum. unde
 pbatur qd ydol seruim? n obsta
 nationi mentis si ignorante dpu
 tandu. **Q**ui ei agmtu illico sequi
 olim utiqz sequemur. si antea cog
 uissem? **S**i an uos de genis nobili
 tactatis. qm n mox imitatio mag
 q carnal natiuitas. filios nos fa
 ciat ce scoz. demqz elau r ysmaci
 cu de stirpe sint abrahe. nuno mo
 tu in filios reputant. **H**is salit
 alcantibz. apis se mediu mpones
 ita partu dirimit qstiones. u neu
 tru eoz sua iustia salute meruisse
 ofirmet. ambos n iplos r scient et
 grauit deliquisse ostendit. iudeos q
 p puaricatione leg dm mhonora
 runt. gentes n q cu cognitu de crea
 tura createc ut dm debuit uenari.

glam eius imanifesta mutauit sy
 mulach. utrosqz r simili uenia ose
 cutes. equales ee uerissima ratione
 demonstrat. pserim tunc i eade lege
 pdcm r iudeos r gentes ad xpi fide
 uocandos ostendit. qm obrem uasli
 eos humilians ad pace r concordia co
 hortatur. **I**tem plogus **I**n Epistam

Romanam **A**d Romanos.
 qui in urbe roma in xpm
 ihm crediderant. ita a flis
 aplis depuati erant ut sb nomie do
 nni ihu xpi in legem r cunctatione in
 uocentur. **H**os apls reuocat ad uera
 r euangelicam fidem. scribens eis ab
 athenis. **I**nsp **E**pistola **A**d Romanos.

Aulus ihu
 xpi uocat apls.
 legrogatus in
 euangelium dei q
 ante pmiserat
 p pphas suos
 in scripturis
 sanctis de filio
 suo qui factus est ei ex semine dauid
 scdm carnem qui pdestinatus est fili
 dei in uirtute. scdm spm sctificatiois
 ex resurrectione mortuoz ihu xpm
 mri p que accepim gram r aplatum.
 ad obediendum fidei i omibz gentibz
 p nomie ei. i quibz estis r uos uo
 cati ihu xpm omnibz qui s rome. dilas
 dei uocatis scis. gra uob r pax a deo
 pre nro r dno ihu xpo. **P**rimu qd
 gras ago deo meo p xpm ihm. p oib
 uob. quia fides ura annuntiatu in
 mundo. **T**estas ei m e ds an
 seruo in spm meo i eoz filij eius qd
 sn mmissione memoria nri factio

huic epist ad Romanos
 Postm
 ad Romanos

semper in orationibus meis obsecrans si quod
 in tandem aliquando per ipsum te hanc in
 uoluntate dei ueniendi ad uos. De
 fido enim uide uos. ut aliquid ipse
 gratie uobis spiritali ad firmandos uos. et
 simul consolari in uobis. per eam quod in uice
 est fidem ueram atque meam. Holo autem
 uos ignorare fratres. quod sepe proli uenire
 ad uos. et prohibeo sum uobis. ad hoc
 ut aliquid fructum hanc in uobis. sic
 et in ceteris gentibus. hec ac barbari
 sapientibus et insipientibus debitor sum.
 ita quod in me promptum est. et uobis qui
 romae estis euangelizare. Non enim
 erubescio eu. Virtus enim dei est in sa-
 lute omni credenti. iudeo primum et greco.
 Iustitia enim dei in eo reuelatur ex fide
 in fidem. sicut scriptum est. Iustus autem
 ex fide uiuit. Reuelatur enim in ea de deo
 celo super omne impietate et in iustitiam
 hominum. eorum qui ueritatem dei in ueritate
 detinent. quod quod notum est dei. mani-
 festum est in illis. Deus enim illi reuelauit
 Inuisibilia enim ipsius. a creatura mundi
 per ea que facta sunt in uisibilibus. spiritum
 sempiternum quoque eius uisus et dimig-
 ita ut sint inexcusabiles. quod cum cog-
 uissent deum non sic deum glorificauerunt.
 aut gratias egerunt. sed enamerunt in
 cogitationibus suis. et obstinatum est
 insipiens eorum. Dicentes enim se esse
 sapientes. stulti facti sunt. Et muta-
 uerunt gloriam incorruptibilis dei in simi-
 tudinem ymaginis corruptibilis ho-
 minis. et uoluerunt et quadrupedi et
 serpenti. Propter quod tradidit illos deus
 in delicia cordis eorum. in immunditiam
 ut otumelias afficiant corpora sua in
 semetipsis. Qui commutauerunt ueritatem

dei in mendacium et coluerunt et seruerunt
 creaturam potius quam creatorem. qui est beatus
 uisus in secula amen. Propterea tradidit illos
 deus in passionem ignominie. proinde fo-
 mine eorum imitauerunt naturam uisus
 cum uisus qui est deus naturam. Huiusmodi
 autem et masculi relicto naturali usu fe-
 mine exarserunt in delictis suis in
 uice masculi in masculos spiritum
 operantes. et incedem quoniam optant erro-
 ris sui in semetipsis recipientes. Et
 sic non probauerunt deum in notitia totius
 illos deus in reprobum sensum ut faceret
 ea que non uenerunt. repletos de uisitate.
 malitia. fornicatione. auaricie. nequa-
 plenes in uicia. hominibus. otenti-
 one. dolo. malignitate. in iustione.
 detractores deo odibiles. otumelio-
 ses. superbes. elatos. in uentores malo-
 rum. penitentibus non obediens. insipientes.
 inopositos. sine affectione. absque fe-
 de. in misericordia. Qui enim iustitiam dei cognou-
 uissent non intellexerunt. quoniam qui talia
 agunt digni sunt morte. non solum qui ea
 faciunt. sed et qui consenserunt facientibus. **II**
Roport quod inexcusabilis est o homo
 omnis qui iudicatur. In quo enim
 iudicatur aliam. te ipsum odempnas. Et
 ad eum enim agis qui iudicatur. Huiusmodi enim
 quoniam iudicium dei est secundum ueritatem in
 eos qui talia agunt. Existimatis autem
 hoc o homo qui iudicatur eos qui talia a-
 gunt et facis ea. quod tu effugies iudi-
 cium dei. An diuinas bonitatis eius et
 pacis et longanimitatis otenuis.
 Ignoras quoniam benignitas dei ad pe-
 nitentiam te adducat. Sed in duritia
 aut tuam et ipentens cor thauriza-
 b uam in die ire et reuelationis iustitiae

... dei qui reddet unum
 ... huius quidem qui se
 ... boni operis gloriam et h
 ... corruptione querentem
 ... huius autem qui ex ore
 ... acquiescunt ueritati. et
 ... ueritati. ita et indigna
 ... ionne etiam
 ... iudei primum
 ... honore et pax omni
 ... primum et greco. et
 ... acceptio apud deum. Qui
 ... legem peccauerunt. sed leg
 ... in lege pecca-
 ... uerunt. Non enim audi-
 ... nisi sit apud deum. sed fecerunt
 ... sicut. Cum enim gentes
 ... naturam ea que
 ... enim lege non h
 ... sunt. qui ostendunt
 ... in cordibus suis. test
 ... reddere illi. scilicet ipse
 ... cogitationum accu-
 ... defendentium. in die ei
 ... deus occidit hominem. sed in
 ... huius. Si autem tu iudei
 ... et regnesque ille
 ... in deo. et nostri uoluntate
 ... utiliora in iustis
 ... te ipsum ducere ad occid
 ... qui in tenetis et eruditore
 ... magnum in factum hiter
 ... sed in ueritate in lege. qui
 ... te ipsum non doces. Qui
 ... furandi furatis. Qui d
 ... chand mechatis. Qui ab
 ... uola. saclegum facis.
 ... glaris per parricatione
 ... in honore. Non enim dei

indignus dei qui reddet unicuique secundum
 opera sua. his quidem qui secundum particu-
 larem boni operis gloriam et honorem
 et corruptionem querentibus uita et
 nam. his autem qui ex otiositate et a-
 nimum acquiescunt uitati. credunt autem
 ueritati. ira et indignatio. tibi et
 angustia. in omni aetate hominis opera
 ut malum. uidei primum et greci. bla-
 sphemant et honor et pacem omni operanti bono.
 uideo primum et greco. Non est ei pro-
 narium acceptio apud deum. Quicunque enim
 in lege peccauit. in lege peribunt.
 Et quicunque in lege peccauit. pro lege
 iudicabunt. Non est audientes legem
 iusti sunt apud deum. sed factores legis iusti-
 ficabunt. Cum enim gentes que legem
 non habent naturaliter ea que legis sunt faci-
 unt eiusmodi legem non habentes. ipsi sunt
 sunt lex. qui ostendunt opera legis scrip-
 tum in cordibus suis. testimonium
 reddente illi. scilicet iporum et in se in-
 uicem cogitationum accusantium. aut
 etiam defendentium. in die enim iudicabunt
 de occultis hominum. secundum eorum mentem. pro
 ihesu christum. Si autem tu iudeus cogno-
 scuntis. et requiescas in lege et gloriari
 in deo. et nosti uoluntatem eius. et pro-
 bas utiliora instruens pro lege. dis-
 dis te ipsum ducere esse cecorum. lumini eorum
 qui in tenebris sunt. eruditore in sapientiam
 magister in infantum habentem forma-
 scilicet in ueritate in lege. qui si aliquid do-
 ces. te ipsum non doces. Qui perdicat non
 firmandum firmiter. Qui dicit non me-
 chandus mechans. Qui ab hominibus
 ydola. sacilegum facit. Qui in lege
 gloriatur pro peruatione legis deum
 inhonoras. Non enim est dei pro uos blas-

phemat in gentes. sic scriptum est. Cur
 cum talio quidem prebent. si legem obser-
 ues. Si autem per uicatore legis sis. cum
 talio tua spiritum sanctum est. Si ergo spiritum
 iustitias legis custodiat. tunc spiritum
 illius in cum glorie reputabit. et iudi-
 cabit quod ex natura est spiritum legem con-
 sumans. te qui per uiam et cum uisione
 per uicatore legis es. Non enim est qui in ma-
 nifesto iudeus est. neque qui in manifesto
 et carne est cum talio. sed qui in occulto iu-
 deus est. et cum talio cordis in spiritu non lit-
 ta. cui laus non ex hominibus. sed ex deo est.

Quid ergo amplius est **III**
 iudeo. aut quod utilitas cum tali
 omnis. multum pro omni modum. Primum
 quidem quod credita sunt eis eloquia dei.
 Quid enim si quidam illorum non crediderunt.
 Numquam incredulitas illorum fidem dei
 euacuabit. Absit. Est autem deus uerax.
 omnis autem homo mendax. sic scriptum est.
 Et iustificeris donec in sermone. tuis.
 et uincas cum iudicaris. Si autem iniqua
 mea iustitiam dei ostendat. quid dicem.
 Numquam iniquus deus qui infert uisum. In
 hominem dico. Absit. Aliquam quom iudi-
 cabit deus hunc mundum. Si enim uitas
 dei in meo mendatio habundant in gloriam
 ipsius. quid adhuc et ego tamquam peccator
 iudicor. et non sicut blasphemam. et sic
 aruit nos quidam dice. faciam mala
 ut ueniant mala. Quorum dampnatio
 o iusta est. Quid igitur. Prececlimus es.
 Neque. Causati enim sumus. iudeos et grecos.
 omnes sed peccato esse. sicut scriptum est. Quia
 non est iustus quisquam. non est intelligens. non est
 requirens deum. Omnes declinauerunt. sicut
 inutiles facti sunt. non est qui faciat bonum
 non est usque ad unum. Sepulchrum patens

e guttur eorum linguas suas dolose age-
 bant. uenenam aspidum sub labijs eorum.
 Quorum os maledictione et amaritudine
 plenus est. ueloces pedes eorum ad effundendum
 sanguinem. Conticio et infelicitas
 in uis eorum. et uiam pacis non cognouit.
 non est timor dei ante oculos eorum. Hanc autem
 quam quomodo lex loquitur his qui in lege
 sunt loquitur ut omne os obstruat. et
 sordidus fiat omnis mundus. Quod ex o-
 portet legis. non iustificabitur omnis caro
 coram illo. Negerit enim cognitio peccati.
 Sicut autem secundum legem iustitia dei manifesta
 est. testificata a lege et per his iustitia
 autem dei per fidem ihesu christi in omnes et fructus
 qui credunt in eum. Non est distinctio.
 Omnes enim peccauerunt et egent gloria dei. In-
 iustificati gratis per gratiam ipsius. per re-
 demptionem que est in christo ihesu. que per
 posuit deus pro peccatore per fidem in san-
 guine ipsius. ad ostensionem iusticie.
 pro remissione precedentium delictorum. in
 sustentatione dei. ad ostensionem iusticie
 eius in hoc tempore. ut sit ipse iustus et
 iustificans eum qui ex fide est ihesu christi.
 Vbi est gloria gloriose tua. Exclusa est. Per
 quam legem. Factorem non. sed per le-
 gem fidei. Arbitramur enim iustifica-
 ri hominem per fidem. secundum opera legis. In
 iudeos deus in fide et gentium. In uno
 et gentium. Quomodo unus deus qui iu-
 stificat circumcisione ex fide et per fidem.
 Legem ergo destruitur per fidem.
 Absit. sed legem statumus.

Quid ergo dicunt. Inuenisse ab-
 ham patrem nostrum secundum carnem.
 In enim abraham ex operibus legis iusti-
 ficatus est habet gloriam. sed non apud deum. Quia
 ei scriptura dicit. Credidit abraham

deo et reputatum est illi ad iustitiam. Et
 autem qui operatur merces non imputat
 secundum gratiam. sed secundum debitum. Et non
 qui non operatur creditur autem in eum qui
 iustificat impium reputat. fides est
 ad iustitiam. secundum positum gratie dei.
 sicut et dicit beatitudine hominis.
 cui deus accepto iustitiam sine operibus.
 Et quorum remisse sunt iniquitates
 et quorum tecta sunt peccata. Bis uir autem
 non imputabitur deus peccatum. Et tunc ergo
 in circumcissione manz an etiam in
 imputo. Dicunt enim quod reputata est
 abrahe fides ad iustitiam. Quomodo ergo
 reputata est. In circumcissione an in
 imputo. Non in circumcissione. sed in imputo.
 Et signum accepit circumcisionis signum
 iusticie fidei que est in imputo. ut sit per
 omni creditum per imputum ut reputetur
 et illi ad iustitiam. et sic per circum-
 cisionis. non in his tunc qui sunt ex cir-
 cissione. sed in his qui sectantur uestigi-
 a fidei. que est in imputo patris nostri
 abrahe. Non enim per legem promissio
 facta est abrahe autem. semini eius ut he-
 res esset mundi. sed per iustitiam fidei. In
 enim qui ex lege huius tunc heredes sunt.
 exinanita est fides. abolita est pro-
 missio. Lex enim uiam operatur. Vbi
 enim non est lex. nec promissio. Ideo ex
 fide. ut secundum gratiam sit firma prom-
 issio omni semini non ei qui ex lege est
 solum. sed et ei qui ex fide est abrahe.
 qui est pater omnium nostrum. sicut in genesi scri-
 ptum est. Quia peccatum multorum gentium
 posuit te autem deum. cui credidisti. Qui
 iustificat mortuos et uocat ei quod
 sunt tamquam ea que sunt. Qui ob hoc
 in hoc credidit. ut fieret pater multarum

peruenit. secundum quod dictum
 est. sicut tuum. sicut stelle co-
 elorum maris. Et non est tu-
 de nec solidantur corpora sua
 cum fere certum amoro-
 rum. etiam uulnam late-
 sione etiam dei non hesitauit
 na. sed hoc. et uisus est fide-
 deo. inmensissime sciens. quod
 punitis potens est et facere.
 spiritum est illi ad iustitiam.
 spiritum tunc per ipsum. quod rep-
 illi ad iustitiam. sed et pro uoc-
 putat ad credendum in eum
 tunc ihesu christum dominum in-
 trus. qui tradit est pro del-
 reseruitur pro iustificatione
 iusticie igitur ex fide. per
 hominis ad deum per dominum in-
 per quod accessum huius. per
 istam in qua stamus et gra-
 tiam pro filio dei. Non solum
 etiam in tribulationibus. sed
 tribulationem operatur pa-
 probationem. probatio uo sp-
 aut non ostendit. quod caritas est
 in cordibus nostris. per spiritum
 est nobis. ut quid enim christus
 in inferno deus secundum tempus
 mortuus est. Vix enim per
 erit. Nam per bono fuerit
 dat in eo. Comendat a-
 titatem deus in nobis. quoniam
 procos deus. christus pro uo-
 est multo magis iustificatio
 sanguine ipsius. Salua erit
 per ipsum. In enim tunc in uer-
 eluati sumus deo per mortem
 multo magis reconciliati

gentium. sedm qd dictum est ei. sic
 erit sem tuu. sicut stelle celi. et sic
 harena maris. Et n̄ est infirmat̄ fi
 de. nec osidant corp̄ suu emortui
 cum fere centum annor̄ eet. ⁊ e
 mortuam uulnam sare. In repm̄
 sione etiā dei n̄ hesitauit diffiden
 tia. s; ⁊ for̄ r̄atus est fide dās glaz
 deo. plenissime sciens. qz quecuq;
 pmisit potens est ⁊ face. Deo repu
 tatum ē illi ad iustiam. n̄o ē autē
 scriptum tm̄ pp̄ ipm̄. qz reputatū ē
 illi ad iustiam. s; ⁊ pp̄ uos quibz re
 putab̄ credentibz i eum qui susci
 taut̄ ih̄m xp̄m dnm̄ n̄m̄ amor
 tus. qui tradit̄ est pp̄ delicta n̄ra ⁊
 resurrexit pp̄ iustificationē n̄ram.
 V̄sificati igitur ex fide. pace
 hoamus ad dm̄ p̄ dnm̄ n̄m̄ ih̄m xp̄m
 p̄ que ⁊ accessum h̄ms. p̄ fidem i gm̄
 istam in qua stamus ⁊ glām̄ur in
 spe gl̄e filior̄ dei. Non solum autē s;
 ⁊ glām̄ur in triblombz. scientes qd
 triblō patiam̄ opatur̄ patientia aū
 p̄bationem. p̄batio uo sp̄m̄. H̄es
 aū n̄ ostendit. qz caritas dei diffusa ē
 in cordibz n̄ris. p̄ sp̄m̄ sc̄m̄ qui dat̄
 est nob̄. Vt quid enī xpc̄ cum ad huc
 infirmi cēmus sedm̄ t̄p̄e p̄ impis
 mortuus ē. Vix enī p̄ n̄ro qd mo
 ritur. Nam p̄ bono for̄sitan qui au
 doat̄ moer̄. Comendat aū suam ca
 ritatem d̄s in nob̄. qm̄ si cum adh̄
 p̄cores cēmus. xpc̄ p̄ nob̄ mortuus
 ē. multo ḡ maḡ iustificati n̄r̄i i
 sanguine ip̄ius. salu erim̄ ab ira
 p̄ ipm̄. Si enī cum imui cēm̄. reco
 ciliati sumus deo p̄ morte filij eius.
 multo maḡ recōciliati salu erim̄.

in uita ip̄ius. Non solum aū s; ⁊ glām̄ur
 in deo p̄ dnm̄ n̄m̄ ih̄m xp̄m p̄ que n̄r̄
 reconciliationē accepim̄. P̄p̄ica sicut
 p̄ unū hominē in hunc m̄ndū p̄ccm̄
 intrauit ⁊ p̄ p̄ccm̄ moer̄. ita i omnes
 homines moer̄ p̄transiit in quo om̄s
 peccauit. Vsq; ad legem ei p̄ccm̄ erat
 i m̄ndo. P̄ccm̄ aū n̄ imputabat̄ cum
 lex n̄ ess̄. s; regnauit moer̄ ab ada
 usq; ad moysen. etiā in eos q; n̄ pec
 cauit in similitudine p̄uaricatiōi
 ace qui ē forma futuri. Si n̄ sicut
 delictum. ita ⁊ donū. Si enī unū deli
 cto multi mortui sunt. multo maḡ
 gr̄a dei ⁊ donum in gr̄a unū homis
 ih̄u x̄. in plures h̄ndant. Et n̄ sicut
 p̄ unū p̄ccm̄. ita ⁊ donū. Nam iudici
 um ex uno in d̄mpnationē. gr̄a aū
 ex multis delictis in iustificationem.
 Si enī in unū delicto moer̄ regnauit
 p̄ unū multo maḡ h̄ndantia gr̄e ⁊
 donatiōis ⁊ iustie accipientes i iura
 regnabunt p̄ unū ih̄m xp̄m. Iḡ sic
 p̄ unū delictum i om̄s homines i d̄p̄
 nationē sic ⁊ p̄ unū iustiam i om̄es
 homines i iustificationē uite. Sic ei
 p̄ inobedientiam unū hoīs p̄cores
 d̄stituti sunt multi. ita ⁊ p̄ unū obe
 dientiam iust̄ d̄stituent̄ multi. Lex ei
 s̄btrauit. ut h̄ndaret delictum. Vbi
 aū h̄ndant delictum. sup̄ h̄ndant ḡ
 ut sicut regnauit p̄ccm̄ i morte. ita
 ⁊ gr̄a regnet̄ p̄ iustiam i uita et̄nam.
 p̄ ih̄m xp̄m dnm̄ n̄m̄. VI
 Quid ergo dicem̄. Manebim̄
 in p̄cco. ut gr̄a h̄ndet. Absit. Si
 enī mortui sum̄ p̄cco. Quom̄ adhuc
 uiuent̄ in illo. Au ignoratis fr̄es qd
 quicunq; baptizati sum̄ in xpo ih̄u.

me. et p illud occidit. Itaq; lex quidem
 scia et mandatum scin. et iustum et bo.
 Quod ergo bonu est in seip e mors. Absit
 h; pccm ut appareat pccm. p bonu in o
 patim e morte. ut fiat sup modum
 peccans. pccm p mandatu. Item
 eni qd lex spital e ego au carnalis
 sim uerundat. s; pcco. Quod ei ope
 re n intelligo. Non eni qd uolo bo
 hoc ago. s; qd odi malum. illd facio.
 Si au qd nolo illud facio. oserio le
 gi. qm bona est. Anne au iam n ego
 opor illud. s; qd hitat in me pccm.
 Scio eni qd n hitat in me. hoc est i car
 ne mea bonu. Nam uelle adiacet in
 p fice au bonu n inuenio. Non ei q
 nolo bonu hoc facio. s; qd nolo ma
 lum hoc ago. Si au qd uolo illd fa
 cio. n ego opor illud. s; qd inhitat i
 me pccm. Inuenio g legem. uolenti
 in face bonu. qm in malu adiacet.
 Condelector eni legi dei. scdm itiore
 hoiem. Video au aliam lege i men
 bus meis repugnante legi menti
 mee. et captiuante me in lege pcc
 que e in membris meis. In felix ego
 h; Quis me libabit de corpore mor
 tis hui. Bra dei p ihm xpm dnm
 Is ego xpe mente seruis legi dei. car
 ne autem legi peccati. **VIII**
Nihil ergo nimo dampnatiois
 est hui qui sunt in xpo ihu q
 n scdm carnem ambulat. Lex ei spc
 uite in xpo ihu. libavit me a lege pe
 ccati et mortis. Nam qd impossibile et
 legi in quo i firmabat p carne. ds
 filiu suu mittens i similitudie car
 nis pccati. et de pcco dampnauit pccm
 i carne. ut iustificatio leg impletur.

in nob. qui n scdm carnem ambulat. s;
 scdm spm. Qui ei scdm carne sunt. q
 carnis sunt lapunt. Qui n scdm spm.
 que snt spc sentunt. Nam pccm
 carnis mors e. peudentia aut spc ui
 ta et pax. qm sapia carnis inimica est
 deo. Legi eni n est sbiecta. Nec ei potest.
 Qui au in carne sunt. deo place no po
 sunt. Vos au in carne n estis s; in spu
 snti spc dei hitat in nob. Inquis aut
 spm xpi n hit. hic n e eius. Si au xpc i
 uob est. corp quidem mortuu e p pec
 catum. spc no uiuit p iustificatione.
 Qd si spc eius qui suscitauit ihm ex
 mortuis hitat in uob. qui suscitauit
 ihm xpm ex mortuis. uiuificab et
 mortalia corpa ura. p mbitantem
 spm ei in uob. Ergo frs debitores su
 mus n carni. ut scdm carne uiuam.
 Si ei scdm carne uicis mortem. Si
 au spu sca carnis mortificauis. ui
 uetis. Quicq; ei spu dei agunt. hi fi
 lii dei sunt. Non ei accepistis spm ser
 uitutis itm timore. s; accepistis spm
 adoptionis filioy i quo clamam alba
 pe. spc spc testimoniu reddidit spm nro.
 qd sumus filii dei. Si au filii. et herede.
 heredes quide dei. coheredes aut xpi. si
 tu opatumur. ut et oglicem. Existimo
 ei qd n sunt odigne passionis hui
 tpris ad futam glam que reuelabi
 in nob. Nam expectatio create. reue
 lationem filioy dei expectat. Vtati
 eni creatura sbiecta e no uolens s; p
 eum qui sbiec ea i spc. q; rpa creatu
 libabi a seruitute corruptiois. in lib
 tatem gle filioy dei. Item ei qd omis
 creatura ingemiscit et punit usq; ad
 huc. Non solu au illa. s; et nos ipi pri

mitias spe hñes. i. ipi intra nos genui.
 adoptionem filior dei expectantes recep-
 tionem corporis nri. Hic eni salu sti su-
 mus. spes au que uidetur. n est spes.
 Nam quod uidet quis. quid sperat. Hic
 qd n uidemus speramus. p partiam ex-
 pectamus. Simili au i spe aduicati
 firmitate nram. Nam q orem sic o-
 nescunt. h ipe spe postulat p nob genu-
 tibus ienarrabilibus. Qui au scruat
 corda. scit quid desideret spe. q scdm dm
 postulat p sanctis. Hinc aut qm
 diligenti; dm o coopantur i bonum.
 hys qui scdm ppositum nocati s sci.
 Nam quos psciauit. i. pdestinauit ofce
 mes si ymaginis filii sui. ut sit ipe
 pmo genit in multis fribus. Quod au
 pdestinauit. hos i uocauit. Et quos
 uocauit. hos i iustificauit. Quod au
 iustificauit. illos i magnificauit. Qd
 ergo dicent ad hec. Si ds p nob. quis
 d nos. Qui etiã filio suo n peperit. h
 p nob omibus tradidit illum. Quom
 n etiã cum illo omnia nb donauit.
 Quis accusabit adu sus electos dei.
 Ds qui iustificat. Quis e qui odempit.
 Xpc ihs qui mortuus e. imo qui i re-
 surrexit. qui e ad dextram dei. qui etiã
 interpellat p nob. Quis nos sepabit
 a caritate xpi. Triblo. an angustia.
 an psecutio. an fames. an nuditas.
 an pculi an gladius. hic scriptu e.
 Quia ip te mortificam tota die. esti-
 mati sum ut oues occisionis. Hic in
 hys omibus supam. ip eum q dilert
 nos. Certi sum ei. q neq mors. neq
 vita. neq angli. neq pncipat. neq
 uirtutes. neq instantia. neq firma.
 neq fortitudo. neq altitudo. neq p-

fundum. neq creatã alia. potit nos
 separare a caritate dei. que est in xpo i
Veritate dico. **I**n dno tiro
 in xpo ihu n mentio. testimo-
 nium in phibente oscientia mea i spu
 sco. qm tristitia e in magna. i. xpm
 us dolere cordi meo. Obtraham ei ego
 ipe anathema ee a xpo p fribus meis
 qui sunt cognati mei scdm carnem. qui
 sunt isrlite. quoz adoptio est filioz
 i gla i testamentum. i. legislatio. i. ob-
 sequium i pmissa. qu partes sunt ex
 quibus e xpc scdm carnem qui e fr o-
 ds bndictus in scda. am. Non aut qd
 excidit ubum dei. Non ei omis q ex
 isrl sunt. h i sunt isrlite. neq qui
 sem sunt abrahe omis filii. h i in ysa-
 ac uocabi i sem. Id est n qui filii car-
 nis h i filii dei. h i qui filii sunt pmi-
 sionis. estimant in semine. Omis
 omis ei ubum hoc e. Scdm hoc tpe
 ueniam. i. erit sare filius. h i solu
 au illi. h i rebecca ex uno ocutitu
 hñs geminos filios ysaac pã nro.
 Cu ei n dnm nati fuissent. aut aliq
 egressent boni aut mali. ut scdm ele-
 ctione ppositu dei manet. n ex opibz.
 h i ex uocante dictum e ei. q maior
 seruet minor. sic scriptu e. Jacob di-
 lexi elau au odio hui. Quis g dicit
 n. Sumq multas ap dm. Absit.
 Moysi e dicit. Miserebor au misere-
 bor. i. misericordiam pscabo au miserebor.
 Is n uolentis neq currentis. h i mi-
 serentis e dei. Dicit ei scriptura phao.
 Quia in hoc tpe excitau te. ut oste-
 dem in te uirtute mea. i. ut mittet
 nom meum in uirtute tua. Ergo tu
 uult miseretur. i. que nullo idurat

Dns itaq in. Quid adhuc qrit
 amati em eius quis resistit. D
 in quis es qui rudes coo. Sum
 deat figmentu ei qui se finxit
 mo fecisti sic. An n potestate h
 gelius hnt ex eadem massa fac
 id. quide uas in honore. aliu
 in turpem. Quid si uolens
 ostende uiam. i. notam face po-
 sua sustinuit in multa patia
 sa ne apta in mittim. ut oster-
 uitas gle suo. muala multu
 pauit in glam quos i uocauit
 solum ex uideis h ex genibus.
 oster dicit. Vocabo n plebem me
 be nam. i. n dilectam dilectã. c
 miam. osecuta. midiam osec
 erit in loco ubi dictum e eis. i.
 plebs mea uos. ubi uocabunt fi-
 dei tuu. ysaas au clamat p p
 h i sunt numer filioz isrl tam
 barera matris. relique salue.
 Verbum ei oshumans i adbreu-
 moquitate. q ubum breuati
 ner do sup tram. Et sicut p dicit
 as nã do. sabaoth reliquisti no-
 me sicut sodoma sci esset. i. sicut
 moxã similes fuisset. Qui
 uocent. Qd gentes q n sedabant i
 apphendunt iustiam. iustiam au
 ex fide e. isrl. no sedando lege m
 Regem iustie n puenit. Quare
 n ex fide h q ex opibz. Offendit
 in lapidem offensionis. sicut sep
 e. Ecce pono in syon lapidem of-
 fensionis. i. petram scandali. i. omi-
 credidit. tam n ofunderit.
Hic uoluntas quide coo
 mea i obsecratio addm fi

Handwritten marginal notes in the left margin, including a large '2' and several smaller symbols and characters.

Handwritten marginal notes in the bottom right margin, including a large '2' and several smaller symbols and characters.

i
 i
 Dicis itaq; in. Quid adhuc arit. Vo-
 luntati enim eius quis resistit. D ho-
 tu quis es qui rindeas deo. Numq; dicit
 figmentu ei qui se finxit. qd me fecisti sic. An n potestate ho si-
 gulus hnt ex eadem massa face ali-
 ud. quide uas in honore. aliud uo
 in otumeliam. Quid si uolens ds
 ostende nam. r notam face potetia
 sua. sustinuit in multa pacia ua-
 sa ut apta in mutum. ut ostenderet
 diuinas gle sue. in uasa mutie q
 spant in glam quos r uocauit no
 solum ex iudeis s; ex gentib; sic e
 osee dicit. Vocabo n plebem mea ple-
 be meam r n dilectam dilecta. et n
 inuicem. osecuta. iudiam osecuta
 Et erit in loco ubi dictum e eis. non
 plebs mea uos. ibi uocabunt filij
 dei unij. ysaias au clamat p isrl.
 Hi sunt numer' filioz isrl. tamq;
 harena maris. relique salue fiet.
 Verbum ei osumans r adbreuias
 inequitate. q; ubum breuiatu fa-
 ciet do sup tram. Et sicut p dix ysai-
 as. nli do sabaoth reliquist; nob se-
 me. sicut sodoma sci essem. r sicut go-
 morra similes fuissemus. Quid g
 dicem. Qd gentes q n sedabant itina
 apphendunt iustiam. iustiam au q
 ex fide e. isrl' uo sedando lege iustie
 i legem iustie n puenit. Quare. Quia
 n ex fide s; q; ex opib;. Offendunt ei
 in lapidem offensionis. sicut scrip-
 e. Ecce pono in syon lapidem offen-
 sionis r petram scandali. r omnis q
 credidit i eum n confundetur.

Hec uoluntas quide cordis
 mei r obsecratio ad dm fit p

ill' in salutem. Testimoniu ei ill' phileo.
 qd emulatione dei hnt. s; n scdm sciam.
 Ignorantes ei dei iustiam r sua qretes
 statue. iustie dei n sunt sibi. Finis
 ei legis xpc ad iustiam oi credenti. Moy-
 ses eni scripsit. Qm iustiam que ex le-
 ge e. qui fecit homo uiuet in ea. Que
 au ex fide e iustia sic dicit. Ne dixeris
 in corde tuo. Quis ascendit in celu. ide
 xpm deduce. Aut quis descendit i ab-
 yssim. Hec e xpm ex mortuis reuo-
 care. H; quid dicit scriptura. Ppe est u-
 bum in ore tuo. r in corde tuo. Hec e
 ubum fidei qd pdicamus. Quia si o-
 teatis in ore tuo dnm ihm r in corde
 tuo credidit qd ds illum exatant ex
 mortuis saluus erit. Conde eni creditur
 ad iustiam. ore au confessio fit ad salu-
 tem. Dicit eni scripta. Omnis q credit
 i illum n confundetur. Non ei est distin-
 ctio. iudei r greci. Nam ide do om diue-
 r omnes qui inuocant illu. Omis eni
 qui inuocant nom dni saluus
 erit. Quom ergo iuocabunt in que n
 credidit. Aut quom credent ei que
 n audierunt. Quom aut audient in
 pdicante. Quom n pdicabunt n mit-
 tant. Sicut scriptum e. Qm speciosi e-
 pedes euanglizantiu. pace euangliza-
 num bona. H; n omnes obediunt ew.
 ysaias eni dicit. Dne quis credidit au-
 ditu nro. Ergo fides ex auditu. audit
 aut pubum xpi. H; dico. Numq; n au-
 dierunt. Et quide i omne tram exiuit
 sonus eor. r in fines orb terre. uba
 eor. H; dico. Numq; isrl' n cognouit.
 Primum moyses dicit. Ego ad emula-
 tione uos adducam in no gente. i ge-
 tem insipient. inam uos mittam.

incomprehensibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles uie eius. Quis ei cogit sensum dñi? Aut quis consiliari eius fuit? Aut quis prior dedit illi et retribuentur ei? Qui ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia. In ipso honor et gloria in secula amen.

Consecro itaque uos fratres per misericordiam dei ut exhibeatis corpora uestra hostiam uiuentem sanctam deo placentem. rationabile obsequium uestrum. Et nolite conformari huic seculo. sed reformamini in ueritate sensus uestrum ut probetis quod sit uoluntas dei boni et bene placens. et perfecta. Dico enim per gratiam que data est in omnibus qui sunt uos non per sapientiam quam oportet sapere sed sapere ad sobrietatem. Et uniuersique sic de se diuiserunt in futuram fidem. Hic enim in uno corpore multa membra habemus. omnia autem membra non eundem actum habent. ita multi in uno corpore sumus in christo. singuli autem alterius membra. Habentes autem donaticeos secundum gratiam que data est nobis differente. Hinc prophetiam secundum rationem fidei. Humiliter in ministrando. Hinc qui docet in doctrina. Qui exhortatur et exhortando. Qui tribuit in simplicitate. Qui preest in sollicitudine. Qui miseretur in hilaritate. Dilectio in similitudine. Audientes mali adhaerentes bono. Caritatem firmitatis inuicem diligere. honore inuicem peruenientes. Holiitudine non pigri. Spiritu feruentes. domino seruientes. Hinc gaudentes. in tribulatione patientes. Oroni constantibus. necessitatibus sanctorum communicantes. hospitalitatem seruantes. Benedicite persecutoribus uos. benedicite et nolite maledicere. Gaude cum gaudentibus. flere cum flen-

tibus. In ipsum inuicem sentientes. Non alta sapientes. sed humilibus consentientes. Nolite esse prudentes apud uosmetipsos. nulli malum pro malo reddentes. Prudentes bono non tantum coram deo. sed etiam coram omnibus hominibus. In si propter quod ex uobis est. cum omnibus hominibus pacem habentes. Non uos metipso defendentes scilicet. sed date locum ut. Hinc per tantum est ei. Michi iudicatum. ego retribuam dicit deus. Si esurierit inimicus tuus. cibus illum. Si sitit. potum da illi. Hoc enim faciens. carbonem ignis agens super caput tuum eius. Non inueni a malo. sed inueni in bono malum.

Dominus autem potestati sublimioribus subdita sit. Non est ei potestas. nisi a deo. Que autem sunt a deo ordinata sunt. Itaque qui resistit potestati. dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt. ipsi sibi damnationem accipiunt. Nam principes non sunt timori boni operis. sed mali. Vis autem non timere potestatem. boni facere et habere laudem ex illa. Dei enim minister est. et in bonum. Si autem aut male feceris time. Non est tibi clypeus gladium portat. Dei enim minister est. iudex in uiam. et qui malum agit. Ideo necessitate subditi estote. non solum propter iram. sed et propter conscientiam. Ideo ei et tributa prestat. Ministri ei dei sunt in hoc ipsum seruientes. Reddite ergo omnibus debita. Cui tributum. tributum. cui uestigal. cui uestigal. cui timorem. timorem. cui honorem. honorem. nemini quicquam debeant. nisi ut in uice diligatis. Qui ei diligenter preem legem implebit. Nam non adulterabis. non occides. non furabis. non falsum testimonium dices. non concupisces rem proximi. et si quod est aliud mandatum in libro institutum. diliges proximum tuum sic

Handwritten marginal notes in the left margin, including a large initial 'C' and various smaller annotations.

Fragment of text from the adjacent left page, partially visible.

malitiam. sed in ihm xpm. ut unani-
 mes uno ore honorificus dñi r ptem
 dñi nri ihu xpi. Ppt q' suscepit unce
 ficut r xpc suscepit uos in honore dei.
 Dico em xpm ihm ministrũ fuisse e
 amissionis. p' uirtatem dei. ad ofir-
 mandas p'missiones parim. geres
 aut sup' mta honorare dñm. sic scptu
 est. Ppter h' ofiteboe t' ingentibz dñe.
 r nom' tuo cantabo. Et itm dicit. Le-
 tami gentes cum plebe eius. Et itm.
 Laudate dñm omis gentes. r magfi-
 cate eum omis ipi. Et riu' su' ylatas
 dicit. Erat radix uelle r qui exurgeret
 regē gentes i eum gentes spabunt.
 Ds au' spei repleat uos omi gaudio.
 r pace mtercedo ut hñdetis in spe. r
 uirtute spē scī. Certus sum au' frēs
 mei et ego ipē de uob. qm' et ipi. pleni e-
 stis dilectione. repleti omi scia. ita ut
 possitis alium inuē. Audatus
 aut scpi uob frēs ex pte tamqm' i me-
 moriam uos reducens ip' gram que
 data est in adeo. ut sim ministr' e' ihu
 igentibz. scificans e' deo. ut fiat ob-
 latio gentiu' accepta r scificata i spu
 scō. Habeo ei gl'am in xpo ihu ad dñm.
 Non ei audeo aliquid loqui eor. que p
 me n' efficit xpc. i obediām gentium
 i uerbo r scis in uirtute signou' r pōi-
 gior. in uirtute spē scī ita ut a u' ihu
 p'cutum usq' ad illuciam repleueri
 e' xpc. Sic au' hoc pōicam e' n' ubi no-
 minat' e' xpc. ne sup' alienū fundamē-
 tum edificare. si sic scptum e' quib' n'
 e' amminatum de eo uidebit' r qui nō
 audierunt itelligent. Pp' qd' impedi-
 bar p' plurimū uenire ad uos. stuc-
 tio uicius locum n' hñs in hys regio-

libz cupiditatem hñs uenendi ad uos.
 ex multis iam pcedentibz annis. cum in
 hispaniam pscisti ego. spō qd' psciens in-
 deam uos r auob' deducar illuc. si uobis
 p'mum ex pte fructus fido. Nunc g' pscifi-
 scar n' ihu ministr' scis. Obuiat ei mace-
 donia r achata. ofolationem aliqm' face-
 in paupes scōr. qui sunt n' ihu. Placuit
 em eis r debitores sunt eor. Nam si spaliu'
 eor p'ncipes eor scī sunt gentiles. debent
 r carnalibz ministr' eis. Hec g' cum
 dñm auo r assignauo eis fructu hunc.
 pscificat p' uos in hispaniam. Hec au'
 qm' ueniens ad uos in hñdantia bñdici-
 onis r nemam. Obseruo g' uos frēs p
 dñm nrm ihu xpm. r p caritate spē scī
 ut adiuuētis me in oronibz ad dñm ut libe-
 rer ab omnibz infidelibz qui s' i iudea. r
 obsequi mei oblatio accepta fiat i ierli-
 ma scis. ut ueniam ad uos i gaudio pno-
 hntate dei. r refrigerer uobam. Ds
 au' pacis sit cum oibz uob. Am. **PVI**
Quomodo au' n' phebem sororem
 mram q' e' in mltis eccē que est
 cendit' ur eam suscipiat' digne i dño
 scis. r assistans ei i quocumq' negotio
 nri indiguerit. Et eni ipa quoc' astunt
 multis r in ipi. Salutate psciam r aq-
 lam. adiutores meos in xpo ihu qui p
 aia mea ceruices suas supposuunt. q' b'
 n' solum ego grās ago. si r cum dñe eccē
 gentiu' r domestica eor. eccā. Salutate
 ephenerum dilectum m. qui e' p'mitt-
 mus alie in xpo. Salutate maria q' ml-
 tum laborauit in nob. Salutate andro-
 nicū r uiliam cognatos. r capruo me-
 os. qui sunt nobiles in aplis. qui tan-
 me sunt in xpo. Salutate ampliatū
 dilectissimū m in xpo. Salutate urbanū

